

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Općina Maglaj
JU Centar za socijalni rad
Upravni odbor

Broj:01/04-2- 8 /23
Maglaj, 19.04.2023.godine

Na osnovu člana 27. Uredbe sa zakonskom snagom o ustanovama ("Službeni list Republike BiH", broj: 6/92, 08/93 i 13/94), te člana 31. Pravila JU Centar za socijalni rad Maglaj, Upravni Odbor JU Centar za socijalni rad Maglaj na sjednici održanoj dana 19.04.2023.godine, d o n o s i

O D L U K U
o usvajanju Izvještaja o radu JU Centar za
socijalni rad Maglaj za 2022.godinu

I.

Usvaja se Izvještaj o radu JU Centar za socijalni rad Maglaj za 2022.godinu.

II.

Izvještaj iz člana 1. nalazi se u prilogu ove Odluke i čini njen sastavni dio.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na sjednici Upravnog odbora održanoj dana, 19.04.2023.godine razmatran je Izvještaj o radu JU Centar za socijalni rad Maglaj za 2022.godinu.

Nakon provedene diskusije Izvještaj o radu za 2022.godinu jednoglasno je usvojen.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ove Odluke.

Predsjednica Upravnog odbora:

Mubera Havić, prof.

**IZVJEŠTAJ O RADU
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD MAGLAJ
ZA 2022. GODINU**

Maglaj, mart 2023. godine

Sadržaj :

I Uvod

II Podaci o ustanovi

III Djelatnost ustanove

- Oblast socijalne zaštite
- Zaštita porodice sa djecom
- Ostali oblici zaštite i usluga stručnog socijalnog rada

IV Projekti

V Stručno usavršavanje

VI Prepreke u radu (unutarorganizacijske i prepreke iz okruženja)

VII Preporuke za Općinsko vijeće

VIII Finansijski izvještaj

IX Zaključak

I UVOD

Definisano Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 i 45/16 - u daljem tekstu Federalni zakon), Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/07, 13/11, 3/15, 2/16 i 16/22), (u daljem tekstu: Kantonalni zakon), socijalna zaštita je organizovana djelatnost u Federaciji BiH, Zeničko-dobojskom kantonu i gradu/općini, koja je usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica koji se nalaze u stanju socijalne potrebe.

Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom obavljaju ustanove socijalne zaštite i općinske službe za upravu. Na području Zeničko-dobojskog kantona, ova djelatnost provodi se putem resornog Ministarstva i prvostepenih organa, tj. deset centara za socijalni rad i dvije općinske službe (Usora i Doboju Jug) koje su nadležne za obavljanje poslova socijalne zaštite. Pored navedenih ustanova u Zeničko-dobojskom kantonu djeluju i sljedeće ustanove socijalne zaštite, i to: dvije ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja, jedna ustanova za dnevno zbrinjavanje djece i odraslih osoba sa invaliditetom, dvije javne i pet privatnih ustanova za smještaj starih osoba i jedna privatna ustanova za kućnu njegu.

Kantonalnim zakonom je propisano da navedenu djelatnost mogu obavljati i humanitarne organizacije, udruženja, vjerske zajednice i organizacije, kao i da gradovi/općine imaju mogućnost i obavezu dodatnog djelovanja na prevenciji stanja socijalne potrebe, odnosno proširivanja obima i sadržaja prava iz oblasti socijalne zaštite u skladu sa potrebama i mogućnostima.

Nadležnost provođenja Federalnog zakona i Kantonalnog zakona iz oblasti socijalne zaštite za područje općine Maglaj nosi JU Centar za socijalni rad Maglaj, osim za oblast zaštite prava civilnih žrtava rata za čije provođenje je nadležna Općina Maglaj.

II PODACI O USTANOVU

Javna ustanova Centar za socijalni rad Maglaj ima sjedište u Maglaju, ul. Srebreničkih žrtava rata bb - u daljem tekstu: Centar.

Centar radi od 1975. godine kao radna organizacija, a od 5.11.1996. godine registrovan je kod Višeg suda u Doboju i upisan u Sudski registar broj : US/I-6/96, kao Javna ustanova Centar za socijalni rad Maglaj.

Zbog promjene adrese i šifre djelatnosti Centar je preregistrovan 11.9.2012. kod Općinskog suda u Zenici.

Osnivač Centra je Općina Maglaj.

Organ upravljanja je Upravni odbor kojeg imenuje i razrješava Općinsko Vijeće.

Centar ima osam zaposlenih:

1. direktor
2. socijalni radnik, referat hraniteljstva i porodične zaštite i jednokratne pomoći
3. socijalni radnik, referat starateljstva i smještaja i referat stalne novčane
4. pravnik, referat neratnih invalidnina i dječijeg dodatka
5. pravnik, pravni poslovi i referat porodilja
6. računovođa
7. administrativni radnik
8. vozač, ložič, kućni majstor i kurir

Napomena :

Pored navedenih, u Centru radi i socijalni pedagog, lice na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa.

Centar za socijalni rad Maglaj posjeduje vlastitu poslovnu zgradu koja je izgrađena 2006. godine uz podršku Njemačke vlade, Vlade Zeničko-dobojskog kantona i Općine Maglaj. Zgrada ima cca 600 m², od čega 220 m² koristi Dnevni centar za djecu i odrasle sa posebnim potrebama. Centar je tehnički relativno dobro opremljen i posjeduje dva automobila. Zgrada ima osiguran prilaz i ulazak za invalidne osobe a u prizemlju zgrade opremljena je i kancelarija za rad sa licima koja ne mogu pristupiti kancelarijama na spratu.

III DJELATNOST USTANOVE

OBLAST SOCIJALNE ZAŠTITE

Socijalna zaštita je djelatnost usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe. Socijalnom potrebom, u smislu člana 11. Federalnog zakona i člana 10. Kanotonalnog zakona, smatra se trajno ili privremeno stanje u kojem se nađe pojedinac ili porodica uzrokovano ratnim događajima, elementarnim nesrećama, općom ekonomskom krizom, psihofizičkim stanjem pojedinca ili drugih razloga koji se ne mogu otkloniti bez pomoći drugog lica.

OBLICI SOCIJALNE ZAŠTITE

- Interventna novčana pomoć
- Jednokratna novčana pomoć
- Stalna socijalna pomoć
- Novčana naknada za pomoć i njegu od strane druge osobe
- Dodatak za njegu i pomoć drugog lica za lica sa invaliditetom
- Ortopedski dodatak za lica sa invaliditetom
- Refundacija troškova ljekarskog pregleda za osobe sa invaliditetom
- Smještaj u hraniteljsku porodicu (hitni, povremeni, specijalizovani i tradicionalni)
- Smještaj u ustanovu socijalne zaštite
- Zdravstvena zaštita korisnika smještenih u ustanovu socijalne zaštite
- Zdravstvena zaštita korisnika stalne novčane pomoći
- Zdravstvena zaštita osoba sa invaliditetom
- Zdravstvena zaštita lica u stanju socijalne potrebe
- Zdravstvena zaštita starijih od 65 godina
- Stručna i profesionalna pomoć institucijama, ustanovama i organizacijama
- Grupno savjetovanje
- Individualno savjetovanje
- Posredovanje prije razvoda braka
- Primarna prevencija društveno neprihvatljivih oblika ponašanja
- Prevencija kroz promociju

MATERIJALNA PRAVA U OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

Korisnici materijalnih prava u oblasti socijalne zaštite u skladu sa Federalnim i Kanotonalnim zakonom, te podzakonskim aktima, ostvaruju slijedeća prava:

1. Stalna novčana pomoć
2. Jednokratna novčana pomoć
3. Pravo na novčanu naknadu roditelja-njegovatelja
4. Smještaj u hraniteljsku porodicu
5. Smještaj u ustanovu socijalne zaštite
6. Zdravstvene zaštita
7. Refundiranje troškova medicinskog vještačenja.

Stalna novčana pomoć

U skladu sa Kantonalnim zakonom pravo na stalnu novčanu pomoć imaju lica i porodice pod sljedećim uvjetima:

- Da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad – utvrđeno procjenom Instituta za medicinsko vještačenje,
- Da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,
- Da nemaju članova porodice niti srodnika koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu o izdržavanju.

Visina stalne novčane pomoći utvrđuje se za jednočlano/dvočlano domaćinstvo u iznosu od 17% od prosječne plaće kantona, koji se za svakog narednog člana uvećava za 10% tog iznosa i ne može biti veća od 23% iznosa prosječne plaće Kantona.

Visina stalne novčane pomoći za jednočlanu/dvočlanu domaćinstvo u 2022. godini iznosio je 145,86 KM.

Sredstva za isplatu stalne novčane pomoći osiguravaju se u budžetu kantona i općine u omjeru 60:40.

U 2022. godini bilo je 60 korisnika stalne novčane pomoći.

Jednokratna i privremena novčana pomoć

U skladu sa Kantonalnim zakonom pravo na jednokratnu ili privremenu novčanu pomoć imaju lica i porodice pod sljedećim uvjetima:

- Da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje - čiji ukupan prihod po članu domaćinstva ne prelazi 10% od prosječne plaće Kantona
- Da nemaju članova porodice koji su po zakonu obavezno da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja za šta prilažu dokaz o svom statusu (npr. nezaposlenost i sl.).

Jednokratna novčana pomoć može se dobiti u iznosu do 200,00 KM, a istom licu se može odobriti maksimalno dva puta u toku kalendarske godine.

Privremena novčana pomoć se može dobiti u iznosu do 400,00 KM i odobriti licu čije se potrebe ne mogu zadovoljiti jednokratnom novčanom pomoći.

Sredstva za isplatu stalne novčane pomoći osiguravaju se u Budžetu Kantona Odlukom nadležnog ministarstva. Procijenjeni iznos za jednokratnu i privremenu novčanu pomoć dostavlja se Centru u šest jednakih rata. Iznos za prethodnu godinu bio je 9.600,00 KM. Rješenjem Centra jednokratne i privremena pomoć odobrena je za 91 lice za 2022. godinu.

Pravo na novčanu naknadu roditelja njegovatelja

Pravo roditelj njegovatelj regulisano je Zakonom o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH (Službene novine 75/21 od 22.09.2021. godine). Roditelj njegovatelj u smislu ovog zakona je roditelj lica sa 100% invaliditetom uzrokovanog bolešću ili poremećajem u razvoju kao i slijepog lica čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom, odnosno roditelj lica koje se prema nalazu Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja ne može osposobiti za samostalan život niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od životnih potreba (kretanje u stanu i izvan stana, uzimanje hrane, oblačenje i svlačenje, održavanje lične higijene ili obavljanje drugih fizioloških potreba).

Status roditelja njegovatelja može ostvariti i lice iz reda srodnika koje je u skladu sa odredbama Porodičnog zakona FBiH nadležni organ imenovao za staratelja.

Status roditelja njegovatelja ne priznaje se roditelju ili staratelju lica s invaliditetom ako je osigurana usluga smještaja, organizovanog stanovanja, poludnevnog ili cjelodnevnog boravka u skladu s propisima iz oblasti socijalne zaštite. Izuzetno od navedenog, roditelju se priznaje status roditelja njegovatelja ukoliko lice s invaliditetom boravi manje od četiri sata dnevno u predškolskoj, obrazovnoj, zdravstvenoj ustanovi, ustanovi socijalne zaštite ili drugog pružaoca usluge boravka.

Roditelj njegovatelj ima pravo na mjesečnu naknadu u visini iznosa neto najniže plate u FBiH, u skladu sa Zakonom o radu. U 2022. godini najniža plaća u FBiH iznosila je 543,00 KM.

Također, roditelji njegovatelji imaju pravo na uplatu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje za vrijeme nezaposlenosti koji se obračunavaju i plaćaju na isplaćenu naknadu.

Ovo pravo proizašlo je iz inicijativa roditelja djece sa visokim stepenom invaliditeta koji, zbog potrebe stalnog roditeljskog angažmana za njegu djeteta, nisu bili u mogućnosti zasnivati radni odnos. Jedan od pokretača ove inicijative bio je i naš sugrađanin gosp. Amir Mačković. Borba roditelja okrunjena je 2021. godine, priznavanjem navedenog prava roditeljima kada je usvojen Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH.

Sredstva za finansiranje naknade, pripadajućih doprinosa i refundaciju troškova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja osiguravaju se iz sredstava Budžeta Federacije BiH a isplata se vrši putem Centra.

U 2022. godini 16 lica je podnijelo zahtjev za ostvarivanje prava roditelj njegovatelj. Za 11 lica je obavljena Revizija zakonitosti rješenja u Ministarstvu rada i socijalne politike FBiH.

Potrebno je naglasiti da je JU Centar za socijalni rad Maglaj četvrta ustanova po redu u Federaciji BiH koja je uspjela dobiti konfiguraciju prava po navedenom zakonu za rad zahvaljujući upornosti i istrajnosti uposlenika.

Smještaj u hraniteljsku porodicu

Hraniteljstvo je poseban oblik zaštite djece i odraslih lica kojima je potrebna stalna briga i pomoć radi zadovoljavanja njihovih osnovnih životnih potreba, a koje ne mogu ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način, pod uslovima i na način utvrđen Zakonom o hraniteljstvu Federacije BiH („Službene novine, broj: 19/17) i Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona. Ranije se ovaj oblik zbrinjavanja djece bez roditelja ili adekvatnog roditeljskog staranja nazivao smještaj u drugu porodicu.

Odraslo lice može biti smješteno u hraniteljsku porodicu kada lice nije u stanju brinuti samo o sebi ili je invalidna osoba koja ne može biti zbrinuta u svojoj biološkoj porodici. U najvećem broju slučajeva radi se o smještaju lica u srodničke porodice.

Navedenim Zakonom uređeni su principi hraniteljstva, uslovi za obavljanje hraniteljstva, vrste hraniteljstva (tradicionalno, specijalizovano, hitno i povremeno), ugovor o hraniteljstvu, hraniteljska naknada i naknada za izdržavanje hranjenika, obaveze i odgovornosti hranitelja i centra za socijalni rad, obaveze hranjenika, osposobljavanje i edukacija, registar i evidencija podataka, upravni nadzor, kao i druga pitanja iz oblasti hraniteljstva.

Potencijalni hranitelji su dužni ispunjavati određene uslove za obavljanje hraniteljstva, a koji se odnose na materijalne, zdravstvene i stambene prilike, školsku spremu, porodične odnose, da se ne odaju asocijalnom ponašanju niti ovisnostima. Po podnesenom zahtjevu za obavljanje hraniteljstva Centru, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja daje se stručna procjenu o ispunjavanju naprijed navedenih uslova propisanih Zakonom. Nakon dobijene pozitivne stručne procjene potencijalni hranitelji su obavezni proći edukaciju koja je usmjerena na razvijanje hraniteljskih kompetencija za pružanje kvalitetne podrške i zaštite djeci i odraslim licima kojima je potreban ovaj vid zabrinjavanja. Edukaciju hranitelja vrše certificirani edukatori iz oblasti hraniteljstva i jedna od 39 edukatora u Federaciji je i naša uposlenica.

U periodu od 05.05.2022.godine do 23.05.2022.godine u prostorijama Centra za socijalni rad Maglaj je održana edukacija za 14 polaznika potencijalnih hranitelja sa područja općina Žepče, Tešanj i Maglaj.

Prema evidenciji Centra u toku 2022. godine petero djece je smješteno u hraniteljske porodice i to tradicionalno srodničko hraniteljsstvo u četiri slučaja i smještaj jednog djeteta u hraniteljsku porodicu na području općine Visoko a koje je u nesrodničkom tradicionalnom hraniteljstvu. U svim slučajevima se radi o zdravoj djeci koja su ostala bez roditeljskog staranja.

U specijalizovanom srodničkom hraniteljstvu imamo dvije odrasle osobe, lica sa posebnim potrebama.

Zakonom o hraniteljstvu su određene i naknade za hranitelje i naknada za izdržavanje hranjenika. Kada hranjenici (lica smještena u hraniteljske porodice) ostvaruju neka od primanja (porodična penzija, lična invalidnina i sl.), oni tada učestvuju u snošenju troškova smještaja tako da sa nivoa Kantona ostvaruju pravo na razliku do pune cijene smještaja odnosno hraniteljske naknade i naknade za izdržavanje hranjenika.

Ukoliko hranjenik nema nikakvih primanja, troškove smještaja u hraniteljsku porodicu snosi budžet Kantona. U skladu sa članom 17, 32., i 34. Zakona o hraniteljstvu i objavljenoj prosječnoj mjesečnoj neto plaći po zaposlenom u Federaciji BiH za određenu godinu, visina naknada hraniteljskih naknada se utvrđuje na sljedeći način:

- Naknada za tradicionalno hraniteljstvo 15% od prosjeka po jednom hranjeniku, a što se uvećava za 15% za svakog narednog hranjenika,
- Naknada za specijalizovano hraniteljstvo 30% po jednom hranjeniku, a što se uvećava za 20% za svakog narednog hranjenika,
- Naknada za izdržavanje hranjenika za tradicionalno hraniteljstvo 30% od prosjeka,
- Naknada za izdržavanje hranjenika za specijalizirano hraniteljstvo 50% od prosjeka.

Sredstva za isplatu navedenih naknada obezbjeđuju se u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.

Uloga i obaveze Centra u primjeni ovog prava su obimne. Stručni radnici trebaju da aktivno promoviraju razvoj hraniteljstva. Hraniteljstvo je daleko bolji oblik zbrinjavanja djece i/ili odraslih

bez roditeljskog staranja u odnosu na institucionalni smještaj (koji je i finansijski skuplji oblik zaštite) a u kojem samo dijete ne dobija podršku i zaštitu koju ima u hraniteljskoj porodici.

Centar vrši procjenu potencijalnih hranitelja, donosi odluku o njihovoj podobnosti, priprema i pruža usluge i osposobljavanje hranitelja, te pruža stručnu pomoć i podršku na području svoje mjesne nadležnosti. Obavezan je postupati tako da se u svim slučajevima i na najbolji način ostvaruje najbolji interes hranjenika. Voditelj slučaja u individualnom planu za svako dijete planira i predlaže odgovarajuće postupanje i pruža stručnu pomoć kroz neposredno praćenje hranjenika u porodici.

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite

U skladu sa Kantonalnim zakonom smještaj u ustanovu socijalne zaštite može ostvariti dijete i odraslo lice kojem je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njegovih životnih potreba, a ne može ih ostvariti u vlastitoj porodici ili drugoj porodici ili na drugi način a pod uslovima i na način predviđen Kantonalnim i Federalnim zakonima.

Smještaj u ustanovu može ostvariti i lice ovisno o psihoaktivnim substancama pod uslovima

- Da je registrovano kao ovisnik o psihoaktivnim substancama,
- Da se dobrovoljno uključilo u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije,
- Da saraduje u trajanju tretmana i
- Da ima preporuku za smještaj u ustanovu, odnosno odgovarajuću organizaciju, od kantonalne ustanove za borbu protiv bolesti ovisnosti u kojoj je reegistrovano, ovjerenu od stručnog tima takve ustanove.

Troškove smještaja svih navedenih kategorija snosi lice koje se smješta, roditelj, usvojitelj ili srodnik koji je dužan da izdržava to lice. Lice je dužno snositi troškove smještaja ukoliko mu mjesečni prihod po članu domaćinstva prelazi 15% od prosječne plaće Kantona. U tom slučaju lice snosi troškove smještaja u visini od 100% pripadajućeg dijela lica koje se smješta (ukupan prihod podijeljen na broj članova domaćinstva). Razlika do punog iznosa cijene smještaja plaća se iz sredstava Budžeta Kantona.

U 2022. godini godini na smještaju u ustanovama socijalne zaštite nalazilo se 25 lica ili tačnije 20 odraslih i petero djece.

Odrasli su smješteni u Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „Drin“ Fojnica, Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići, Dom za stara lica Zenica, Dom penzionera Zenica, Dom za starija lica Prijedor, Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu Sarajevo. Petero djece je smješteno u SOS Selo mira Turija.

Zdravstvena zaštita

U skladu sa Kantonalnim zakonom, pravo na zdravstvenu zaštitu putem Centra kao prvostepenog organa u provođenju postupka priznavanja prava na zdravstveno osiguranje imaju:

- Korisnici prava na stalnu novčanu pomoć,
- Lice starije od 65 godina (muškarci) i 60 godina (žene),
- Lice smješteno u ustanovu socijalne zaštite i lice koje je u postupku smještaja,
- Lice koje je žrtva porodičnog nasilja i nasilja u zajednici,
- Žena-majka porodilja koja nije u radnom odnosu za vrijeme trajanja trudnoće, porođaja i do uzrasta djeteta do godinu dana, odnosno izuzetno i otac djeteta ukoliko ostvaruje pravo na novčanu pomoć u skladu sa Kantonalnim zakonom,

- Lice sa invaliditetom i lice sa teškoćama u razvoju u skladu sa Kantonalnim zakonom,
- Dijete i odraslo lice smješteno u hraniteljsku porodicu.

U toku 2022. godine, pravo na zdravstveno osiguranje putem Centra ostvarilo je ukupno 38 lica.

Starateljstvo

U skladu sa Porodičnim zakonom Federacije BiH, br. 35/05, 41/05 i 31/14, starateljstvo je oblik zaštite maloljetnih osoba bez roditeljskog staranja i punoljetnih osoba koje nisu sposobne ili koje nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima, interesima i obavezama.

Starateljstvo nad maloljetnim osobama – pod starateljstvo stavit će se maloljetna osoba:

- Čiji su roditelji umrli, nestali, nepoznati ili su nepoznatog boravišta duže od 3 mjeseca,
- Čijim roditeljima je oduzeto roditeljsko staranje,
- Čiji roditelji nisu stekli poslovnu sposobnost ili im je ona oduzeta ili ograničena,
- Čiji su roditelji odsutni, spriječeni ili nesposobni redovno strati se o svom djetetu, a nisu povjerali njegovo čuvanje ili odgoj osobi za koju je organ starateljstva utvrdio da ispunjava uvjete za staratelja i
- Druge posebne slučajeve predviđene Zakonom.

U 2022. godini 16 maloljetnih lica je bilo pod starateljstvom, u najvećem broju staratelja srodnika.

U navedenim slučajevima Centar je organ starateljstva i ima ulogu zaštite lica pod starateljstvom.

Starateljstvo nad punoljetnim osobama – Pod starateljstvo će se staviti punoljetna osoba koja zbog duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili prekomjernog uživanja alkohola ili opojnih droga, senilnosti ili drugih uzroka nije sposobna sama se brinuti o svojim pravima i interesima.

U 2022. godini 40 punoljetnih lica je bilo pod starateljstvom, u najvećem broju srodnika.

Starateljstvo za posebne slučajeve – Organ starateljstva, Centar, imenovat će posebnog staratelja za pojedine poslove ili određenu vrstu poslova odsutnoj osobi čije je boravište nepoznato a koja nema zastupnika, nepoznatom vlasniku imovine kada je potrebno da se nekop o toj imovini stara, kao i u drugim slučajevima kada je to potrebno radi zaštite prava i interesa određene osobe.

Centar će, također, na zahtjev osobe koja zbog bolesti, starosti ili drugih opravdanih razloga nije sposobna sama se starati o sebi, svojim pravima i interesima, imenovati staratelja za pojedine poslove ili određenu vrstu posla (kao i djetetu kada mu je potreban staratelj u zastupanju njegovih prava i interesa).

U 2022. godini izdato 130 rješenja za starateljstvo za posebne slučajeve.

Refundiranje troškova medicinskog vještačenja

Prema Upustvu o postupku priznavanja naknade troškova medicinskog vještačenja Ministarstva za rad i socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, broj 09-37-21153/15 od 30.11.2015. godine, pravo na refundaciju troškova medicinskog vještačenja imaju neratni invalidi I i II grupe sa 90 i 100% oštećenja organizma kojima je određena njega i pomoć i/ili II grupe a koji su stariji od 65 godina života. U toku 2022. godine podnesena su 23 zahtjeva za refundaciju u novčanom iznosu 2.750,58 KM.

Zakonom o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH omogućeno je pravo refundacije troškova medicinskog vještačenja i za korisnike prav roditelj njegovatelj. U 2022. godini refundirani su troškovi medicinskog vještačenja za 11 korisnika ovog prava.

NERATNI INVALIDI - OSTVARIVANJE PRAVA LICA SA INVALIDITETOM

Posebnu kategoriju u oblasti socijalne zaštite predstavlja kategorija 'neratnih invalida' tj. kategorija lica sa invaliditetom.

Osnovna prava lica sa invaliditetom su definisana i uređena Federalnim zakonom i to kao:

- lična invalidnina,
- pravo na pomoć i njegu od drugog lica i
- pravo na ortopedski dodatak.

Na osnovu nalaza i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje, ova prava mogu ostvariti lica kojima je utvrđena visina invaliditeta 90% i 100%. i utvrđena potreba za nekim od preostala dva prava, odnosno lice može ostvariti samo pravo na invalidninu u navedenom procentu i, ako je utvrđena potreba, istovremeno može ostvariti i pravo na pomoć i njegu od drugog lica i/ili pravo na ortopedski dodatak.

U 2022. godini 458 lica je koristilo navedeno pravo i to 296 lica sa 100% invaliditeta, 162 lica sa 90% invaliditeta. Osim toga 172 lica od ukupnog broja korisnici su prava na tuđu njegu i pomoć I grupe, a 176 lica korisnici su prava na tuđu njegu i pomoć II grupe. 153 lica od ukupnog broja korisnici su i prava na ortopedski dodatak.

U 2022. godini isplaćene su naknade za navedena prava za 458 korisnika u ukupnom godišnjem iznosu od 1,251,069.83 KM. Sveukupna sredstva isplaćuju se iz Budžeta Federacije BiH.

Lica starija od 65 godina kojima je pored invalidnosti od minimalno 90% utvrđeno i pravo na njegu i pomoć drugog lica, imaju pravo prema kantonalnom propisu, na refundaciju sredstava za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja. Sredstva se isplaćuju iz sredstava Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

U 2022. godini 23 lica su koristila pravo refundacije za medicinsko vještačenje i ukupno je refundirano 2.750,58 KM.

ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

Oblast zaštite porodice sa djecom definisana je Federalnim i Kantonalnim zakonom i propisima. Krajem 2022. godine došlo je do izmjena zakona vezano za ostvarivanja prava u oblicima zaštite porodice sa djecom koji će biti naknadno objašnjeni, na osnovu čega je došlo do znatnog proširenja u smislu korisnika prava ali i materijalne naknade za ostvarena prava.

OBLICI ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM

U oblasti zaštite porodice sa djecom u skladu sa zakonskom regulativom, porodice i djeca, u 2022. godini, mogli su ostvariti sljedeća prava:

1. Dodatak na djecu
2. Uvećani dodatak na djecu
3. Zdravstvenu zaštitu djeteta (opisano pravo u okviru prava na zdravstvenu zaštitu)

4. Naknadu plaće ženi-majci u radnom odnosu
5. Novčanu pomoć nakon porođaja ženi-majci koja nije u radnom odnosu
6. Jednokratnu opremu za pomoć novorođenog djeteta
7. Pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci ili dodatna ishrana za majku-dojilju
8. Smještaj djece u ustanove (opisano u okviru prava na smještaj u ustanovu socijalne zaštite)

Dodatak na djecu u 2022. godini, do uvođenja prava po Federalnom propisu u oktobru 2022. godine, ostvarivalo se u skladu sa Kantonalnim zakonom.

U skladu sa navedenim Zakonom, pravo na dječiji dodatak pripadalo je porodici sa djecom koja se neposredno brine o djetetu, a čiji mjesečni prihodi po članu domaćinstva ne prelaze 15% od prosječne plaće Kantona ili koja je za 2022. godinu iznosila 858,00 KM.

Iznos dodatka na djecu u 2022. godinu bio je 2% od prosječne plaće Kantona za ostvareno pravo i iznosio je 17,16 KM po djetetu.

Uvećani dodatak na djecu - Pravo na dodatak na djecu pripada i djetetu bez oba ili jednog roditelja, porodici koja ima dijete ometeno u psiho-fizičkom razvoju i porodici u kojoj jedan ili oba roditelja ili dijete imaju najmanje 60% oštećenje organizma, bez obzira na imovinske uslove.

Iznos dodatka na dijete, po uvećanom dodatku na djecu, u ovom slučaju bio je 3% od prosječne plaće Kantona po djetetu ili 25,74 KM po djetetu.

Pravo na dječiji dodatak obavezno je pripadalo djetetu do navršene 15. godine života. Ukoliko se dijete školovalo ili je bilo nesposobno za samostalan život i rad, to pravo moglo se ostvarivati do navršene 27. godine.

Uvođenje prava na dječiji dodatak po Federalnom zakonu

Zakon o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj: 52/22) stupio je na snagu 09.10.2022. godine i obuhvata djecu do navršenih 18 godina života, pod uslovom da ukupni mjesečni prihodi po članu zajedničkog domaćinstva ne prelaze 40% najniže plaće u F BiH (ili 40% od 543,00 KM) u skladu s odredbama Zakona o radu. Na početku primjene navedenog Zakona taj cenzus iznosio je 217,20 KM.

Ukoliko je dijete smješteno u hraniteljsku porodicu ili ustanovu socijalne zaštite u periodu dužem od 30 dana, a troškovi smještaja se djelimično ili u potpunosti obezbjeđuju iz budžetskih sredstava, ne može se ostvariti pravo na dječiji dodatak.

Visina dječijeg dodatka iznosi 19% najniže plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o radu. U 2022. godini dječiji dodatak iznosi 103,17 KM/po djetetu.

Od 10.10.do 31.12.2022. godine zaprimljeno je 878 zahtjeva od kojih su 193 zahtjeva pozitivno rješena do 31.12.2022. godine, a za osam zahtjeva donesen je zaključak o obustavi postupka.

Zbog izmjena zakona o upravnom postupku bili smo obavezni po službenoj dužnosti pribavljati jedan dio dokaza iz Porezne ispostave, Federalnog zavoda PIO/MIO i slično, tako da se kasnilo sa početkom donošenja rješenja o priznavanju prava na dječiji dodatak.

Naknada porođiljama

Pravo na novčanu pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu

Pravo na ovu novčanu pomoć do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 16/22) (u daljem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama zakona) mogle su ostvariti porođilje koje nisu u radnom odnosu i čiji prihod domaćinstva ostvaren u periodu od šest mjeseci koji prethode mjesecu u kome je podnesen zahtjev ne prelazi iznos od 50 % od prosječne plaće Kantona za prethodnu godinu (cenzus u 2022.godini - 429,00 KM, s obzirom na to da je prosječna plaća Kantona za 2021.godinu iznosila 858,00 KM)

Ovo pravo sastojalo se od:

- jednokratne novčane pomoći koja je iznosila 150,00 KM po svakom novorođenčetu,
- jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta koja je iznosila 128,70 KM, te
- pomoći u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatne ishrane za majke dojilje, koja je iznosila 85,80 KM.

Do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona 01.09.2022.godine, tj. za period od 01.01.2022.godine do 01.09.2022.godine ovo pravo ostvarilo je 11 žena-majki.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona ovo pravo ostvaruje se u visini od 1.000,00 KM mjesečno, a najduže 12 mjeseci od dana rođenja djeteta.

Pravo, u skladu sa navedenim Zakonom, ostavruje žena-majka koja ima prebivalište na području Kantona u periodu od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva, ukoliko je prijavljena na evidenciji nadležne službe za zapošljavanje ili se nalazi na redovnom školovanju, odnosno ukoliko se na evidenciji Porezne uprave ne vodi kao zaposleno lice.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona zahtjev za ostvarivanje ovog prava mogle su podnijeti također i sve žene-majke čija djeca sa 01.09.2022.godine nisu navršila godinu dana života, te im se priznavalo pravo od 01.09.2022.godine do navršetka 12 mjeseci života djeteta, dok se za djecu rođenu nakon 01.09.2022.godine ovo pravo priznaje od dana rođenja do navršetka 12 mjeseci života djeteta.

Ženi-majci koja rodi blizance, trojke, četvorke, i svako slijedeće dijete navedena novčana pomoć uvećava se za 20%, za svako rođeno dijete.

Nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama zakona, tj. u periodu od 01.09.2022.godine do 31.12.2022.godine ovo pravo ostvarila je 91 žena-majka.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona ovo pravo može ostvariti i otac djeteta, ukoliko nije u radnom odnosu, a u slučaju smrti majke, ako majka napusti dijete ili ako je iz opravdanih razloga spriječena da koristi pravo.

Pravo na novčanu naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta

Pravo na ovu novčanu naknadu do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 16/22) (u daljem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama zakona) mogle su ostvariti žene-majke u radnom odnosu za vrijeme korištenja porođiljskog odsustva.

Osnovicu za naknadu plaće predstavljala je prosječna plaća koju je žena-zaposlenik ostvarila u periodu od šest mjeseci prije početka korištenja odsustva zbog porođaja.

Naknada plaće ostvarivala se u iznosu od 80% od gore navedene osnovice.

Naknadu plaće do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona ostvarivale su žene-zaposlenice sa područja Kantona neovisno od sjedišta poslodavca.

Do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona 01.09.2022. godine, tj. za period od 01.01.2022. godine do 01.09.2022. godine, ovo pravo ostvarilo je 60 žena-zaposlenica.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona ovo pravo ostvaruju žene-majke koje imaju prebivalište na području Kantona u periodu od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva ili žene-majke čiji poslodavac ima sjedište na području Kantona pod uslovom da ovo pravo nije regulisano prema mjestu prebivališta porodilje.

Naknada plaće ostvaruje se u visini od 1.000,00 KM mjesečno za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva, a ženi-majci koja rodi blizance, trojke i svako slijedeće dijete ovaj iznos uvećava se za 20% za svako rođeno dijete.

Nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona, tj. u periodu od 01.09.2022. godine do 31.12.2022. godine ovo pravo ostvarilo je 35 majki-porodilja.

Navedenu naknadu može ostvariti i otac djeteta, odnosno usvojitelj u slučaju smrti majke, ako majka napusti dijete ili ako je iz opravdanih razloga spriječena da koristi isto pravo.

OSTALI OBLICI ZAŠTITE

OSTALE USLUGE STRUČNOG SOCIJALNOG RADA

Osim navedenih materijalnih prava, licima i porodicama u stanju socijalne potrebe, putem JU Centar za socijalni rad Maglaj, pružaju se usluge stručnog socijalnog rada. Korisnicima socijalne zaštite u 2022. godini regulisano je 2691 oblika, mjera i usluga stručnog socijalnog rada kroz rad u oblastima i postupcima, kako slijedi:

- Nasilje u porodici – praćenje izrečenih zaštitnih mjera
- Nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja
- Mišljenje organa starateljstva o opravdanosti izdavanja putne isprave djetetu
- Odluka organa starateljstva o sadržajima roditeljskog staranja
- Određivanje ličnog imena djetetu
- Oduzimanje roditeljskog prava da žive sa djetetom
- Oduzimanje roditeljskog staranja
- Posebno starateljstvo za maloljetna lica
- Posebno starateljstvo za punoljetna lica
- Postupak za sticanje poslovne sposobnosti maloljetnika koji je postao roditelj
- Praćenje izvršavanja obaveze izdržavanja maloljetnog djeteta.
- Privremeno starateljstvo
- Priznanje očinstva i materinstva
- Promjena ličnog imena djetetu
- Raspolaganje imovinom djeteta
- Raspolaganje imovinom lica pod starateljstvom

- Razvod braka – Stručno mišljenje i prijedlog organa starateljstva o sadržajima roditeljskog staranja o malodobnom djetetu/djeci
- Roditeljsko staranje nakon punoljetstva djeteta
- Saniranje poremećenih porodičnih odnosa
- Smještaj djeteta bez saglasnosti djeteta drugoj osobi ili ustanovi
- Smještaj djeteta u porodicu budućih usvojitelja – adaptacioni period
- Starateljstvo nad maloljetnim licima
- Starateljstvo nad punoljetnim licima
- Stručna procjena podobnosti za obavljanje hraniteljstva
- Stručno mišljenje – izmjene sudskih odluka o sadržajima roditeljskog staranja prema djetetu
- Stručno mišljenje – kontaktiranje djeteta sa srodnicima i drugim osobama
- Stručno mišljenje – sklapanje braka maloljetnih osoba
- Stručno mišljenje – uređivanje roditeljskog staranja o djeci rođenoj izvan braka
- Stručno mišljenje organa starateljstva o postupku izdržavanja djece
- Učestvovanje organa starateljstva u postupku izvršenja i osiguranja sudskih presuda
- Upozorenje na propuste i pružanje pomoći u vršenju roditeljskog staranja
- Usvojenje – potpuno i nepotpuno
- Utvrđivanje/osporavanje očinstva, sudski postupak

Uloga organa starateljstva kada su u pitanju djeca u sukobu sa zakonom

Raniji naziv maloljetni delinkventi nije u upotrebi od 2013. godine kada je usvojen Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku. Prema navedenom Zakonu mlađi maloljetnik je maloljetnik koji u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršio 14 godina života, a nije navršio 16 godina, stariji maloljetnik je maloljetnik koji je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršio 16 godina, a nije navršio 18 godina i mlađa punoljetna osoba koja je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršila 18 godina života, a nije navršila 21. godinu života.

Prema maloljetnim učinocima krivičnog djela mogu se izreći policijsko upozorenje, odgojne preporuke (lično izvinjenje oštećenom, naknada štete oštećenom, redovno pohađanje škole ili redovno odlaženje na posao, uključivanje u rad bez naknade, liječenje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi uključivanje u pojedinačni ili grupni tretman odgojnih, obrazovnih, psiholoških i drugih savjetovaništa), odgojne mjere (mjere upozorenja i usmjeravanja, mjere pojačanog nadzora i zavodske mjere), maloljetnički zatvor i mjere sigurnosti (obavezno liječenje od ovisnosti, psihijatrijsko liječenje, ambulantno liječenje na slobodi, zabrana upravljanja motornim vozilom i oduzimanje predmeta).

Tim Zakonom su između ostalog jasno definisane uloga i poslovi organa starateljstva, tako da u svim postupcima koji se vode prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela, nakon obavještenja policije, tužilaštva i sudova, organ starateljstva ima pravo da se upozna sa tokom postupka, da u toku postupka daje prijedloge i da ukazuje na činjenice i dokaze koji su od važnosti za donošenje pravilne odluke, a radi zaštite prava i dobrobiti maloljetnika.

Evidenciju o izrečenim odgojnim preporukama vode sudovi i tužilaštva, a o odgojnim mjerama maloljetnicima vode organi starateljstva.

U toku prošle godine su pokrenuta četiri postupka prema maloljetnicima, u jednom slučaju je izrečena mjera pojačanog nadzora organa starateljstva zbog počinjenog krivičnog djela nanošenje težih fizičkih povreda drugom maloljetniku, a tri slučaja su vodjena prema Zakonu o prekršajima Federacije BiH i izrečene su tri novčane kazne, dvije uslovne kazne i jedan sudski ukor.

Mjera pojačanog nadzora organa starateljstva se provodi u trajanju od šest mjeseci do dvije godine a ogleda se u savjetodavnom radu sa maloljetnikom i poduzimanju svih radnji i mjera kako bi se u potpunosti pomoglo maloljetniku u resocijalizaciji i prihvatanju društveno prihvatljivih mjera i oblika ponašanja.

Prema djetetu koje u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije navršilo 14 godina života ne mogu se izreći krivične sankcije niti primijeniti druge mjere predviđene zakonom, ali su u takvim slučajevima vodjeni postupci protiv roditelja radi propuštanja vodjenja dužne pažnje. U četiri slučaja koja su pokrenuta u toku 2022. godine, izrečene su novčane kazne roditeljima.

U Centru za socijalni rad Maglaj imamo stručnu osobu koja je certificirani medijator za provodjenje odgojnih preporuka lično izvinjenje oštećenom i naknada štete oštećenom.

Zaštita braka i porodice

Porodičnim zakonom Federacije BiH su uređene oblasti porodica, brak i pravni osnovi u braku, odnosi roditelja i djece, usvojenje, starateljstvo, pravni učinci vanbračne zajednice, prava i dužnosti članova porodice, te postupci nadležnih organa u vezi sa porodičnim odnosima.

Brak je zakonom uređena zajednica između muškarca i žene, te je istim zakonom uređeno kako i prekinuti tu zajednicu kada su bračni odnosi teško i trajno poremećeni.

Prije pokretanja postupka za razvod braka, bračni partneri koji imaju zajedničku maloljetnu djecu su dužni podnijeti zahtjev za posredovanje fizičkom ili pravnom licu ovlaštenom za posredovanje. Od 2006. godine Centar ima ovlaštenje za obavljanje postupka posredovanja.

Prilikom posredovanja ovlašteni posrednik nastoji otkloniti uzroke poremećaja bračnih odnosa kroz savjetodavni rad. Kada nema naznaka za pomirenje bračnih drugova, nastoji se postići dogovor oko povjere djece jednom od roditelja nakon razvoda, visini izdržavanja i načinu ostvarivanja neposrednih kontakata djece sa roditeljem sa kojim neće živjeti u zajedničkom domaćinstvu. Vrlo često bračni partneri zaborave da se ne razvede od djece niti od svojih roditeljskih dužnosti, te se često u tim postupcima manipulirše sa interesima djece, što stvara posebne teškoće u radu i nezadovoljstva stranaka radom socijalnog radnika koji u ovim postupcima samo štiti interese djece i to ih štiti od strane njihovih roditelja.

U 2022. godine je podneseno 33 zahtjeva za posredovanje, a obavljeno je 30 postupaka posredovanja, u tri slučaja je došlo do izmirenja supružnika nakon obavljenog prvog razgovora.

Nakon pokrenutog postupka za razvod braka kod suda, socijalni radnik dostavlja svoj izvještaj i prijedlog o povjere djece, visini izdržavanja i načinu ostvarivanja ličnih kontakata djeteta sa roditeljem sa kojim neće živjeti u zajedničkom domaćinstvu. Zbog toga je veoma važno da se u toku posredovanja o navedenom postigne dogovor sa roditeljima koji je u najboljem interesu djece. Prijedlog socijalnog radnika nije obavezujući za sud, konačnu odluku donosi nadležni sud.

Prilikom sačinjavanja anamneza za sud obavezna je kućna posjeta strankama kako bi se utvrdilo stvarno činjenično stanje. Kada su u pitanju razvodi brakova u toku prošle godine su izvršene 82 kućne posjete.

IV PROJEKTI

U toku 2022. godine realizovana su četiri projekta i dvije distribucije prehrambenih paketa.

1. Projekat obilježavanja značajnih datuma iz oblasti socijalne zaštite, ZDK u okviru kojeg su obilježeni sljedeći datumi: Međunarodni dan porodice, Međunarodni dan mladih, Međunarodni dan starijih osoba, Svjetski dan protiv zlostavljanja djece, Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama i Međunarodni dan invalidnih lica i osoba sa posebnim potrebama
2. 25for25, Amrička ambasada – Radionica sa mladima i izložba
3. 16 dana aktivizma, borba protiv nasilja nad ženama, u organizaciji Centra – info štandovi, podjela promotivnih materijala – prava u partnerskim vezama
4. Projekat analize energetskog siromaštva na području općine Maglaj

Usljed enormnih poskupljenja u 2022. godini Federalno ministarstvo rada i socijalne politike donijelo je Uredbu o programima podrške stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena (Službene novine Federacije BiH, broj: 55/22). Centar je u saradnji sa predsjednicima/povjerenicima MZ sačinio spiskove socijalno ugroženih kategorija u skladu sa upustvima Federalnog ministarstva i trebovao 259 prehrambenih paketa a Crveni križ je izvršio distribuciju.

Na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je također donijela Odluku o raspodjeli prehrambenih proizvoda i proizvoda za higijenu socijalno ugroženim kategorijama stanovništva na području Zeničko-dobojskog kantona. Centar je realizovao kompletnu aktivnost od trebovanja do distribucije.

U oba slučaja neophodno je izraziti zahvalnost predsjednicima mjesnih zajednica koji su vrlo odgovorno uradili svoje zadatke na terenu kada je dostava podataka u pitanju ali i u dijelu distribucije građanima koji nisu bili u mogućnosti i lično preuzeti pakete.

V STRUČNO USAVRŠAVANJE

Uposlenici Centra rade s ljudima koji se u svakodnevnom životu suočavaju s najrazličitijim socijalnim teškoćama do kojih dolazi zbog obiteljskih problema, siromaštva, nezaposlenosti, kriminala, raznih oblika ovisnosti, bolesti i drugog. Izravnim savjetovanjem i informiranjem nastojimo pomoći u prepoznavanju problema i traženju rješenja. U cilju stručnog usavršavanja i u skladu sa mogućnostima reorganizacije radnih zadataka, uposlenici su prisustvovali na 35 edukacija u toku 2022. godine.

DATUM 2022.	ORGANIZATOR	TEMA
8.2.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Dan penzionera – Radno-konsultativni sastanak na temu primjene Zakona o roditeljima njegovateljima
17.2.	Društvo socijalnih radnika ZDK	Izborna Skupština DSR
9.3.	Društvo socijalnih radnika ZDK	Kako stres i rad sa traumatiziranim klijentima utiče na pomagače
23.3	Savez socijalnih radnika FBiH	Obilježavanje dana socijalnog rada i Prezentacija rada UMIRO
23.3.	Institute for population and development Sarajevo; Ministarstvo zdravstva FBiH	Analiza primjene modela otpusta u bolnicama, centrima za mentalno zdravlje i centrima socijalne zaštite

28.3.	Sarajevski otvoreni centar	Okrugli sto – Iskustva u radu s LGBTI osobama u sistemu zaštite mentalnog zdravlja i socijalne zaštite
30.3.	Udruženje stručnih radnika socijalne djelatnosti Doboj i Misija OSCE-a u BiH	Percepcija socijalnog rada u javnom diskursu
9.4.	Atlanska inicijativa, Centar za sigurnosna i pravna istraživanja	Edukacija edukatora u prevenciji radikalizacije, nasilnog ekstremizma i rada sa ugroženima – I Uvod: Radikalizacija, (ne)nasilni ekstremizam i terorizam
11-12.4.	Institut za razvoj mladih KULT	Trening-Mobilizacija resursa, fanding
19.4.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK	Radni sastanak: Smjernice za primjene odredbi Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom s ciljem prevazilaženja dilema u vezi sa postupanjem prvostepenog organa vezano za izmjene i dopune zakona
20-21.5.	Atlanska inicijativa, Centar za sigurnosna i pravna istraživanja	Edukacija edukatora u prevenciji radikalizacije, nasilnog ekstremizma i rada sa ugroženima – II dio: Krajnja desnica i (ne)nasilni ekstremizam; Online radikalizacija i govor mržnje
24-25.5.	Misija OSCE-a u BiH	Borba protiv nasilnog ekstremizma
10-11.6.	Atlanska inicijativa, Centar za sigurnosna i pravna istraživanja	Edukacija edukatora u prevenciji radikalizacije, nasilnog ekstremizma i rada sa ugroženima – III dio: Rod i nasilni ekstremizam
16.6.	Centar za ekologiju i energiju Tuzla	Energetsko siromaštvo u BiH
21-23.6.	Worldvision	Radionica za izradu standardnih operativnih procedura za zaštitu djece u vanrednim situacijama
27-28.6.	Savez socijalnih radnika FBiH i IOM	Supervizija profesionalaca uključenih u proces rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije djece i porodica koji su boravili u zonama sukoba
28.7.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK	Prevencija, prepoznavanje i tretman seksualnog nasilja nad djecom u ustanovama socijalne zaštite
4.8.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK	Smjernice za primjene odredbi Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom
19.9.	Fondacija lokalne demokratije, Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Nemačke, Fondacija Baden-Wuttemberg i Udrženje Amica e.V	Korištenje i upotreba priručnika o pružanju besplatne pravne podrške ženama žrtvama rata u zavodima/sluzbama za besplatnu pravnu pomoć
21.9	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK	Radno-konsultativni sastanak na temu primjene Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u FBiH
5.10.	Federalno Mministarstvo ljudskih prava	Program reintegracije, rehabilitacije i resocijalizacije; Predstavljanje Plana RRR
10.10.	Atlanska inicijativa, Centar za sigurnosna i pravna istraživanja	Međunarodna konferencija: Aktuelne sigurnosne prijetnje i novi trendovi na Zapadnom Balkanu
17-18.10.	RAN na Zapadnom Balkanu /Radicalisation Awareness Network/	International workshop for networking: Supporting families left behind
19-22.10.	RAN - Radicalisation Awareness Network	Study visit
19.10.	Društvo socijalnih radnika ZDK	Supervizija
20.10.	Savez socijalnih radnika i drugih stručnih radnika BiH uz podršku UNICEF-a i OSCE-a	Aplikativne metode, korisnička perspektiva
7-8.11.	USAID	Tabletop Exercises za članove koordinacionih tijela i profesionalce u državnom referalnom sistemu za žrtve trgovinom ljudima
16-17.11.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Podrška sistemu prihvata i integracije državljana BiH koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji
17-18.11.	Centar ženskih prava Zenica	Rodna (ne)ravnopravnost – predrasude i stereotipi
21-23.11.	Ministarstvo za rad, socijalnu	

	politiku i izbjeglice ZDK	Procjena i podrška djeci sa poteškoćama u razvoju
8.12.	Sarajevski otvoreni centar	Prezentacija istraživanja: Otac na porodijskom odsustvu – Istraživanje o legislativnim i administrativnim preprekama za korištenje porodijskog odsustva očeva u BiH
9.12.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK	Procjena i podrška djeci sa poteškoćama u razvoju
11-13.12.	EUTEx	The challenge of reintegrating terrorists and extremist offenders
15.12.	Sarajevski otvoreni centar	Konferencija LGBTI, inkluzivna psihosocijalna podrška i zaštita mentalnog zdravlja u BiH
21.12.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice ZDK	Unificirani rad i primjeri dobre prakse iz domena starateljstva i smještaja u ustanove socijalne zaštite i kampanje prevencije i borbe protiv ovisnosti o drogi, alkoholu, igrama na sreću i kocki
22.12.	World Vision	Intersektorska radionica – Referalno djelovanje na polju prevencije i postupanje u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksploatacije djece u ZDK u okviru projekta jačanje Jačanje kapaciteta za borbu protiv trgovine ljudima u BiH

Iz pregleda tema i organizatora vidljivo je da Centar ostvaruje veliku lepezu saradnje sa mnogobrojnim domaćim i međunarodnim organizacijama. Nastojimo držati korak sa savremenim tokovima u pristupu problemima i iznalaženju rješenja za njih.

Osim navedenih organizacija i institucija koje su bili organizatori stručnog usavršavanja u 2022. godini, potrebno je istaknuti i besprijeckornu saradnju sa Općinom Maglaj, PU Maglaj, Domom zdravlja Maglaj, Centrom za mentalno zdravlje Maglaj, Kantonalnom bolnicom Zenica, Bolnicom Tešanj, svim zavodima za zbrinjavanje, Crvenim križem Maglaj, Merhametom, svim osnovnim i srednjim školama na području općine Maglaj, mjesnim zajednicama na području općine Maglaj i Centrom ženskih prava iz Zenice.

PREPREKE U RADU/UNUTARORGANIZACIJSKE PREPREKE/PREPORUKE ZA UPRAVNI ODBOR/OPĆINSKO VIJEĆE

Izmjene i dopune zakona, donošenje novih zakona na višim nivoima vlasti svakodnevno usložnjavaju već isuviše komplikovane procedure u postupcima ostvarivanja prava u oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice s djecom.

Jedna od najvećih prepreka u radu Centra svakako je nedovoljan broj zaposlenih lica. Donošenjem novog Zakona o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji BiH, a koji se tiče ostvarivanja prava na dječiji dodatak, Centar se suočava sa ozbiljnim problemima iznošenja kompletne procedure u smislu provođenja upravnog postupka. U dijelu Izvještaja 'Djelatnost Ustanove' pokušali smo oslikati obim poslova iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom te neratnih invalida kako bismo ukazali na složenost poslova ali i na odgovornost koju Centar nosi u svim postupcima. Kako sva pitanja i problemi s kojima se naši korisnici susreću zahtijevaju žurnost u rješavanju potrebno je pojačati strukturu zaposlenih. Postupak ostvarivanja prava na dječiji dodatak potrebno je rješavati timskim radom te u tom smislu i povećati broj zaposlenika. Jedan od načina je svakako korištenje poticaja FZZZ-a u kojem slučaju bi osnivač u planiranju sredstava za redovan rad trebao povećati stavku za plaće i naknade troškova zaposlenih.

Još jedno od rješenja navedenog problema jeste pokretanje inicijative putem Općinskog vijeća Maglaj prema Federalnom ministarstvu za rad i socijalnu politiku tj Vladi Federacije za usvajanje

izmjena i dopuna Zakona o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u smislu da se pojednostavi procedura u ostvarivanju prava na dječiji dodatak gdje bi roditelj a ne dijete bio podnosilac zahtjeva za ostvarivanje prava i gdje bi se isplate vršile na jedan račun, račun zakonskog zastupnika djeteta/djece (kako je to bilo propisano i Kantonalnim zakonom koji je bio na snazi do stupanja na snagu Federalnog zakona).

Osim navedenog, materijalni troškovi Ustanove su utrošeni preventivno troškovi za papir, tonere, poštanske usluge i sl.

Smatramo da povećanjem davanja svim kategorijama korisnika usluga Centra, što je evidentno iz Izvještaja, raste i utrošak tih sredstava u lokalnoj zajednici, čijim slijedom se povećavaju i prihodi Općine iz PDV-a te u tom smislu i osnova za povećanje izdvajanja za Centar koji je u potpunosti budžetski korisnik i neprofitna Ustanova. Vezano za sve navedeno, pri usvajanju prijedloga budžeta za narednu godinu potrebno je napraviti detaljnu analizu i prema Općinskom vijeću ići sa zahtjevom za povećanje sredstava u cilju rješavanja navedenih problema a sve u cilju bolje učinkovitosti Centra za usluge koje pruža građanima općine Maglaj.

VIII FINANSIRANJE

Sredstva za finansiranje socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom osiguravaju se iz budžeta Federacije, Kantona i Općine.

Tabelarni prikaz materijalnih prava, broj korisnika i realizovana sredstva u sredstava u 2022. godini dostavljamo u prilogu ovom Izvještaju.

Pregled strukture ostvarenih prihoda u 2022. godini

Rb	Ostvareni prihodi	Iznos u KM	%
1.	Neporezni prihodi	1.183	0,06
2.	Tekuće potpore-grantovi	1.984.272	99,94
3.	Donacije od pravnih lica		
	UKUPNO:	1.985.455	100,00

Tekuće potpore – grantovi u iznosu od 1.983.972 KM, odnose se na namjenska sredstva za korisnike od Federacije, Kantona i Općine Maglaj.

Tekući grantovi sa nivoa Federacije iznose 92.040 KM, a odnose se na Transfer za implementaciju i uvođenje prava neratnih invalida i na pravo roditelja njegovatelja.

Tekući grantovi sa nivoa Kantona iznose 1.622.344 KM, a odnose se na sredstva predviđena za finansiranje djelatnosti socijalne zaštite (dječiji dodatak, naknada porodiljama u radnom odnosu, jednokratne novčane pomoći, smještaj u hraniteljsku porodicu, pomoć nezaposlenim porodiljama, pomoći socijalno ugroženim kategorijama stanovništva na području općine Maglaj). Ukupno doznačena i oprihodovana novčana sredstva utrošena su za predviđene namjene o čemu su

resornom ministarstvu Zeničko-dobojskog kantona redovno u toku 2022. godine dostavljani izvještaji o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

Tekući grantovi od Općine Maglaj ostvareni su u iznosu od 269.588 KM, a odnose se na finansiranje troškova plaća (neto plaće i pripadajućih doprinosa, naknada troškova zaposlenih, materijalnih troškova, kao i sufinansiranje socijalne zaštite 40% i naknada članovima Upravnog odbora Ustanove.

Pregled strukture ostvarenih rashoda u 2022. godini

Rb	Ostvareni rashodi	Iznos u KM	%
1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	180.292	9,08
2	Doprinos poslodavca	15.492	0,78
3	Izdaci za materijal i usluge	38.550	1,94
4	Tekući grantovi	1.751.081	88,20
5	Kapitalni grantovi	-	-
	Ukupno rashodi	1.985.415	100,00

Plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinos poslodavca iznose 195.784 KM, a finansirane su sredstvima iz općinskog budžeta. Odnose se na troškove za 8 zaposlenika.

Naknade troškova zaposlenih odnose se na finansiranje naknada za topli obrok, prevoz sa posla i na posao, regresa za godišnji odmor, pomoć zaposlenicima po Uredbi FBiH.

Najniža isplaćena plaća u 2022. godini iznosila je 644,48 KM a najviša 1.352,62 KM.

Izdaci za materijal i usluge iznose 38.550,00 KM i odnose se na finansiranje troškova neophodnih za funkcionisanje Ustanove (izdaci za energiju 954,00; pelet 4.798,17; izdaci za telefonske usluge i internet 2.113,60; izdaci za poštanske usluge 1463,00; izdaci za komunalne usluge 2.065,88; 1.801,91; nabavka materijala (obrasci, papir, toneri isl) 4.796,50; izdaci za usluge prevoza i gorivo 1010,48; izdaci za tekuće održavanje 6.022,30; izdaci za bankarske usluge 1.888,00 KM, putni troškovi 586,30; registracija motornih vozila 1216,31; reprezentacija 104,05 itd.

Deset najvećih i najznačajnijih dobavljača Centra u 2022. godini:

1. Budo export d.o.o.
2. Bingo
3. Elektroprivreda
4. BH Telecom
5. JP BH Pošta
6. PC Biro Shop
7. Nina-x
8. Securitas
9. Džino d.o.o.
10. Grawe osiguranje

Tekući grantovi u iznosu od 1.751.081 KM, finansirani su namjenskim sredstvima doznačenih sa nivoa Federacije, Kantona i Općine Maglaj.

Pregled ostvarenog viška prihoda nad rashodima

Rb	OPIS	Iznos u KM u 2022. godini	Iznos u KM u 2021. godini
1.	Prihodi	1.985.455	1.254.813
2.	Rashodi	1.985.415	1.254.731
3.	Višak prihoda nad rashodima	0,040	0,082
4.	Višak rashoda nad приходima	-	-

Rezultat poslovanja u 2022. godini je dobit u iznosu od 40,00 KM.

STRUKTURA SREDSTAVA I IZVORA SREDSTAVA NA DAN 31.12.2022.godine

Pregled raspoloživih sredstava u aktivi:

Rb	Opis	Iznos u KM	%
1	STALNA SREDSTVA	429.376	45,62
	-nematerijalna sredstva		
	-materijalna sredstva	429.376	
	-finansijska sredstva		
2	TEKUĆA SREDSTVA	511.835	54,38
	-kratkoročna razgraničenja		
	-potraživanja	499.703	
	-kratkoročni plasmani		
	- Zalihe materijala i robe		
	-gotovina u banci i u blagajni	12.132	
4	UKUPNO AKTIVA	941.211,00	100,00

Iznos potraživanja od 499.703 KM odnosi se na ukalkulisani prihod od Općine Maglaj za mjesec 12/22 godine po osnovu sredstava namijenjenih za finansiranje plaća i naknada troškova zaposlenih, doprinosa poslodavcu, materijalnih troškova, stalnih socijalnih pomoći, te na ukalkulisani prihod od Kantona za mjesec 11/22 i 12/22 za porodilje u radnom odnosu, stalnu socijalnu pomoć, smještaj u hraniteljsku porodicu, naknadu za pomoć nezaposlenim porodiljama, naknadu za troškove medicinskog vještačenja kao i ukalkulisani prihod od Federacije za mjesec 12/22 za naknade za pravo roditelj njegovatelj.

Pregled izvora sredstava

Rb	Opis	Iznos u KM	%
1	IZVORI STALNIH SREDSTAVA	420.270	44,65
2	OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	520.941	55,35

	- obaveze	512.499	
	-razgraničenja	8.442	
3	UKUPNO PASIVA	941.211	100,00

Obaveze u iznosu od 512.499 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima, obaveze prema zaposlenima po osnovu plaća i naknada plaća za 12/22 te na obaveze po osnovu naknada porodiljama u radnom odnosu za 11/22 i 12/22, stalne socijalne pomoći za 11/22 i 12/22, smještaja u drugu porodicu za 11/22 i 12/22, naknade za pomoć nezaposlenim porodiljama za 11/22 i 12/22, obaveze za naknade roditeljima njegovateljima za 12/22.

Predsjednica Upravnog odbora

Mubera Havić
Mubera Havić, prof.

Dostavljeno:

- a) Općinsko vijeće Maglaj
- b) a/a.

